

Τίτλος: «Σολωμικό φως στους ήρωες της *Μεθιστορίας*»

Συγγραφέας: ΜΑΡΙΑ ΑΜΟΙΡΙΔΟΥ

Λέξεις κλειδιά: Κυριάκος Χαραλαμπίδης, Νεοελληνική Λογοτεχνία, Νεοελληνική Ποίηση, Νεοελληνική Λογοτεχνία της Κύπρου, Διεθνές Συνέδριο «Κυριάκου Χαραλαμπίδη Επίσκεψις», Πρόγραμμα «Σπουδές στον Ελληνικό Πολιτισμό», Διονύσιος Σολωμός, διακειμενικότητα, Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Κυπριανός, Γρηγόρης Αυξεντίου, Ιάκωβος Πατάτσος Ηλίας Σαμάρας, Θεόφιλος Γεωργιάδης, Γεώργιος Καραϊσκάκης, Γενούκιος Κήπος, Μεσολόγγι, *Ελεύθεροι Πολιορκημένοι*, *Πρώτη πηγή* (1961), *Η άγνοια του νερού* (1967), *Το αγγείο με τα σχήματα* (1973), *Αχαιών Ακτή* (1977), *Αμμόχωστος Βασιλεύουσα* (1982), *Θόλος* (1989), *Μεθιστορία* (1995), *Δοκίμιν* (2000), *Αιγιαλούσης επίσκεψις* (2003), *Κυδώνιον μήλον* (2006) *Ολισθηρός Ιστός* (2009), *Ίμερος* (2012), *Στη Γλώσσα της Υφαντικής* (2013), *Ηλίου και σελήνης άλως* (2015)

Ημερομηνία δημοσίευσης: 2019

Εκδότης: Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Περίληψη: Σκοπός της εν λόγω εισήγησης είναι να παρουσιαστούν και να αναλυθούν τα σολωμικά διακείμενα για το υπεργίγιο και υπερβατικό, ιερό φως, που στεφανώνει τις ποιητικές μορφές της *Μεθιστορίας*, καθώς αυτές ανέρχονται από τον γήινο κόσμο στη Βασιλεία των Ουρανών. Είναι μορφές ιστορικές, που ο Κυριάκος Χαραλαμπίδης επαναφέρει στο ποιητικό προσκήνιο της συλλογής του, αναμυθοποιώντας το παρελθόν τους, σε μια προσπάθεια ιστορικής αποκατάστασης και δικαίωσής τους. Μάρτυρες της Κύπρου, όπως ο Κύπρου Κυπριανός, ο Γρηγόρης Αυξεντίου, ο Ιάκωβος Πατάτσος αλλά και ο Ηλίας Σαμάρας και ο Θεόφιλος Γεωργιάδης, ο ήρωας του 1821, Γεώργιος Καραϊσκάκης, καθώς και ο Ρωμαίος Γενούκιος Κήπος, εμφανίζονται στον αναγνώστη με τρόπο μυστικό και μυστηριακό, σαν σε όραμα. Ένα σολωμικό θαύμα διενεργείται ποιητικά, καθώς οι ήρωες αυτοί, σαν άλλοι μαχητές του Μεσολογγίου, κινούνται σε έναν κόσμο μεταμορφωμένο και μυθικό, σε έναν κόσμο ονείρου και μαρτυρίου. Το φυσικό φως που εκπέμπουν, καθώς μεταρσιώνονται, αλλοτριώνεται σε «φως που πατεί χαρούμενο τον Άδη και το χάρο» και ακυρώνει τον ιστορικό θάνατό τους. Την οντολογική σημαντικότητα του θανάτου αναιρεί, λοιπόν, μεθιστορικά τούτο το αναστάσιμο φως με όλες τις συμβολικές μορφές που του προσδίδει ο Χαραλαμπίδης, κατ' αντιστοιχία προς τα σολωμικά διακείμενα: το παρουσιάζει ως φως αγγελικό, «φως αθάνατο», ως το «ξανθό ποτάμι της αστραπής», το «ανθοστόλιστο διαμάντι», ως ένα «φως αυθόρμητο» που βγάζει σαν «λάδανου ευωδιά», ως λουλούδι-αστραπή που «λαμπάζει», ως «αυγή της μυστικής ημέρας» και ως «λαμπερό στεφάνι». Αποκαλύπτει, με τον τρόπο αυτό, τη θεϊκή θωριά των ηρώων της *Μεθιστορίας* και τη μαρμαρυγή της αθανασίας τους, σκίζοντας το σκοτάδι, δείχνοντας «πάσαν ομορφιά και πάσαν καλοσύνη». Στην εισήγηση θα καταδειχτεί, επίσης, μέσα από σολωμικά διακείμενα, η αναλογία των ηρωικών μορφών του Χαραλαμπίδη με τις ιδανικές μορφές του Σολωμού, ιδιαίτερα στους «Ελεύθερους Πολιορκημένους», όπου οι ήρωες καταλήγουν στην αποπνευματώση και το «φως», κατόπιν ηθικής δοκιμασίας, από την οποία βγαίνουν νικητές. Τέλος θα γίνει σύντομη αναφορά στη συμβολική του φωτός ως φορέα του κάλλους, του αγαθού και της ίδιας της ζωής στην ποίηση και την ποιητική του Χαραλαμπίδη και του Σολωμού.

